

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

183 – 32 / 2018

Београд

дел.бр. 29574 датум 19. 9. 2018.

Заштитник грађана
Заštitnik građana

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

БЕОГРАД

Бирчанинова 6

На основу члана 18. став 4. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 79/05 и 54/07), Заштитник грађана је, са становишта своје законом утврђене надлежности, размотрој текст **Нацрта закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима**, који је Министарство државне управе и локалне самоуправе доставило на мишљење актом број: 011-00-232/2018-20 од 10. 8. 2018. године и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

НА

**НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ
СЛУЖБЕНИЦИМА**

Заштитник грађана подржава напоре Министарства да унапреди Закон о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 81/2005 - испр., 83/2005 - испр., 64/2007, 67/2007 - испр., 116/2008, 104/2009, 99/2014 и 94/2017) и сматра да Нацрт закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима (Нацрт) представља побољшање у односу на важећи закон.

Истовремено, користимо прилику да укажемо на могуће правце побољшања решења садржаних у Нацрту закона. Сматрамо да је, са становишта надлежности Заштитника грађана нарочито важно да принцип једнаке доступности радних места буде остварен у пуном обиму. То је могуће остварити допуном члана 32. Нацрта тако што ће се додатном одредбом прописати афирмтивне мере, као што је то учињено чланом 58. став 4. Закона о запосленима у јавним службама („Сл. гласник РС“, бр. 113/2017). Наиме, приликом избора између кандидата који су испунили мерила прописана за избор са једнаким најбољим резултатом предност је потребно дати кандидату који припада групи лица која се налазе у неједнаком положају у складу са законом.

Постизање пуне равноправности групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима не може се остварити само прописивањем могућности уређивања афирмативних мера посебним законима или колективним преговарањем, због оправдане бојазни да, услед претходне дугогодишње праксе поступања приликом запошљавања, важност увођења афирмативних мера уопште неће бити препозната и примењена. Осим тога крајњи исход њихове примене може имати супротан резултат и довести до неједнаке доступности радних места овим категоријама лица у случајевима ако се запошљавање обавља према прописима који се примењују на државне службенике а немају наведену допуну. Из наведених разлога примену афирмативних мера приликом запошљавања припадника појединачних осетљивих друштвених група нужно је прописати и системским законом.

Ефекат предложених измена је економско оснаживање поменутих осетљивих група, стварањем услова за њихову већу запошљивост, кроз обезбеђивање истински једнаке доступности радних места и овој категорији грађана.

Заштитник грађана указује на могућност да се унапреде одредбе члана 70. Нацрта закона, на начин да се допуне одредбе члана 110. Закона о државним службеницима прописивањем додатних блажих санкција (примера ради, укор/опомена) које би претходиле новчаном кажњавању и другим казнама. Тиме би се омогућила и постепеност у кажњавању која може утицати на корекцију понашања са једне стране, а са друге отвара простор за отклањање узрока пропуста (недовољна обученост на пример) који су довели до повреде радне дужности. Заштитник грађана у свом раду је врло често уочавао повреде радних дужности које су таквог карактера да су захтевале вођење дисциплинског поступка, али да је изрицање новчане казне, као најблаже прописане казне, било прекомерно.

Чланом 84. став 1.Нацрта закона предвиђено је да евидентију интерног тржишта рада за државне службенике у свим државним органима води Служба за управљање кадровима. Заштитник грађана сматра да је потребно допунити одредбе наведеног члана прописивањем да евидентије за Заштитника грађана води сам орган или Народна скупштина. Ова допуна неопходна је ради усклађивања Нацрта са уставнopravним положајем Заштитника грађана.

